

MAARJASPARKNAHAST KÖIDETE KONSERVEERIMISE VÕIMALUSTEST TARTU ÜLIKOOLI RAAMATUKOGU 17. SAJANDIST PÄRIT PIIBLI NÄITEL

RIINA RAUDSON

Juhendaja/Supervisor: DOREL SABRE MSc

Tellija/Customer: Tartu Ülikooli raamatukogu

Fotod: Riina Raudson

Maarjasparknahkköite (Biblia Sacra Hebraica & Chaldaica. 3. ja 4. osa. Basel, 1619) tagakaas pärast konserveerimist.

Köite esikaas enne konserveerimist.

Köite esikaas pärast konserveerimist.

Tartu Ülikoolis (TÜ) on olnud selle asutamise peale väga tähtis vanade pühade keelte õpetamine ja tundmine. Antud lõputöö keskendub TÜ raamatukogu haruldaste raamatute kogusse kuuluva heebreakeelse piibli taastamisele. Selleks, et teha konserveerimisel õigeid otsuseid on vajalik materjalide tundmine ja köitetehniliste nüansside teadmine.

Lõputöö teemaks on maarjasparknahk ja selle konserveerimine. Töös tutvustatakse maarjasparknahka valmistamistehnoloogiat, omadusi ja kasutamist köitematerjalina. Käsitletakse põgusalt nahka kahjustavaid mehhanisme ja uuritakse maarjasparknahka konserveerimismeetodeid. Praktilise osana konserveeriti heebrea- ja arameakeelne 17. sajandi algusest pärit piibel.

Objekti näol on tegemist Saksa renessanss-stiilis puukaanelise foolioformaadis köitega, mis on kaetud maarjaspargitud seanahaga. Objekt oli tugevalt kahjustunud ja seisundi parandamiseks oli vajalik konserveerimistööde eesmärgiks oli stabiliseerida köite seisund ja taastada selle kasutatavus. Köitel on läbiv niiskuskahjustus, kattenahk oli väga määrdunud ja esikaane küljest lahti ning deformeerunud. Puuduvate lukkumite asukohtades on kaanelaudade puit pude ja korrosiooni kahjustusega. Sisuplokist olid kõige halvemas seisus esimene ja viimane poogen, millel esines puuduvaid osi. Objekt kuivpuhastati, sisuplokis tehti parandused, puuduv alumine kaptaal taastati ja lagunenuid puidust osad

asendati uue puiduga. Kattenahk märgpuhastati, niisutati Sympatex kompressis, sirutati ja liimiti tagasi köite peale.

Köitele valmistati arhiivipüsivast papist karp. Teostatud vajalikud töötused stabiliseerisid köite seisundi ja peatasid edasise kahjustumise ning taastasid köite kasutatavuse.

Conservation methods for alum-tawed leather bindings based on a 17th-century bible from the collections of the University of Tartu Library

The aim of the current study was to explore conservation methods for alum-tawed skin and the conservation of a 17th-century

bible from the collections of the University of Tartu Library. Theoretical part of the work gives an overview of the material, its making and characteristics, and most importantly, of the research on alum-tawed skin conservation. The main focus of this final project was the practical conservation of an alum-tawed leather binding. The leather on the binding was badly damaged and detached from the wooden front cover. All the necessary treatments were conducted and as a result, the condition of the binding was stabilized.

Fragment tiitellehest enne konserveerimist.

Fragment tiitellehest pärast konserveerimist.

KÕRGEN
KUNTIKOOL
PALLAS

PALLAS
UNIVERSITY OF
APPLIED SCIENCES

Nahadisain ja restaureerimine / Leather Design and Restoration
2022